

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Didaktikus Teológia
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Vallási felekezetek Romániában (történet, jogi keret)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Holló László						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Holló László						
2.4 Tanulmányi év	2014– 2015	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	94				
3.8 A félév össz-óraszámja	56				
3.9 Kreditszám	4-5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral felszerelt terem 	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral felszerelt terem; internet hozzáférés; könyvtár 	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Románia általános vallási térképének a részletes megismerése • A különböző együtt élő vallási kultúrák és a vallásos ember iránti tisztelet, megértés, tolerancia, a tárgyilagos és empatikus tudományos vizsgálat és az eredmények szakszerű, kiegyensúlyozott bemutatására való készség
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A vallásközi párbeszédhez szükséges elemző és kritikus gondolkodás készségek • Szakmai feladatok elvégzéséhez szükséges készség a különböző vallási meggyőzések és az etikai elvek tiszteletben tartásával

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Románia általános vallási térképének a részletes megismerése • A különböző vallási fogalmak megfelelő használata a konkrét kommunikációs kontextusokban
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az állam és egyház viszonyának világos körvonalazása Romániában az egyházak történelmi kialakulásának és a nemzetközi dokumentumokban aláírt és ratifikált vállalások valamint a 489/2006 sz. kultusztörvény vizsgálatával

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Interaktív előadás	HOLLÓ, 2005/1; HOLLÓ, 2007; DUMEA, 2010; STAN – TURCESCU, 2010.
2. A legvallásosabb ország Románia?	Interaktív előadás	HOLLÓ, 2004; TOMKA 2005; STAN – TURCESCU, 2010.
3. A romániai felekezetek statisztikai adatai	Interaktív előadás	Recensamantul 2002; 2011.
4. A romániai vallási törvény	Interaktív előadás	Constituția României, 2003; Legea nr. 489/2006.
5. A vallásszabadság Romániában	Interaktív előadás	Constituția României, 2003; Reports 2004-2014.
6. A Román Ortodox Egyház	Interaktív előadás	THÖLE, 2001; Păcurariu, 2000; Statutul pentru organizarea și funcționarea BOR; Recensamantul 2002; 2011.
7. A Római Katolikus Egyház	Interaktív előadás	HOLLÓ 2007; Recensamantul 2002; 2011.
8. A Rómával egyesült Román Görög Katolikus Egyház	Interaktív előadás	CÂMPEANU, 2002; GUDEA, 1996; HOLLÓ 2007; Recensamantul 2002; 2011.
9. A református egyház	Interaktív előadás	POKOLY, 1904; NAGY, 2008; Recensamantul 2002; 2011.
10. Az evangélikus egyházak	Interaktív előadás	Die Evangelische Kirche A.B. in Rumänien, in: http://www.evangel.ro/lk/ ; A Romániai Evangélikus Egyházban http://www.lutheran.ro/
11. Neoprotesztáns szabadegyházak	Interaktív előadás	GESZTELYI, 1991

12. A zsidóság	Interaktív előadás	KÜNG, 2005; NICULAE, 2006. CARMILLY-WEINBERGER, 1995; GAAL 1991; SEBESTYÉN 2000.
13. Kisebbségi szervezetek és vallási egyesületek	Interaktív előadás	GESZTELYI, 1991; <i>Asociatii Religioase</i> , in: http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?ID=1879
14. Összefoglalás	Interaktív előadás	HOLLÓ, 2005/2; HOLLÓ, 2007; DUMEA, 2010; STAN – TURCESCU, 2010.

Könyvészet

Dokumentumok:

- Constituția României, București 2003.
- Secretariatul de Stat pentru Culte: *Asociatii Religioase*, in: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?ID=1879>
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor. Publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007. In: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?id=1661>
- Embassy the United States: Reports on Romania. Reports for Year 2003; 2004; 2005; 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; 2011; 2012; 2013; 2014. In: http://romania.usembassy.gov/2004_reports.html ;
- Institutul National de Statistică. 2004c. Recensământul Populației și al Locuințelor din 18-27 martie 2002. Vol. IV Structure etnică și confesională. In: <http://www.insse.ro/cms/files/RPL2002INS/index4.htm>
- Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki, [Stat și religii în România – o relație transparentă?](#) București 2008, 12.

Szakirodalom:

- CÂMPEANU, Remus, *Biserica Română Unită între istorie și istoriografie*, Presa Universitară Clujeană, 2002;
- CARMILLY-WEINBERGER, Moshe, *A zsidóság története Erdélyben 1623–1944*. Budapest 1995.
- Emil DUMEA: *Cultură și religie în Europa. Materiale suplimentare*. 2010. In: http://www.cse.uaic.ro/fisiere/Documentare/Suporturi_curs/II_Cultura_si_religie_in_europa.pdf
- GAAL György, *Az erdélyi zsidóság az első világháborút követő időszakban. Beilleszkedés a két világháború közötti romániai viszonyokba*, in: Korunk 1991/8-9 sz.
- GEREBEN Ferenc–TOMKA Miklós: [Vallásosság és nemzettudat](#). Vizsgálódások Erdélyben. Budapest 2000.
- GESZTELYI Tamás, *Egyházak és vallások a mai Magyarországon*, Budapest 1991.
- GUDEA, Nicolae, *Biserica Română Unită. 300 de ani (1697-1997)*, Cluj-Napoca 1996;
- HOLLÓ L.: *Die katholische Kirche in Rumänien zwischen 1945 und 1964 (Biserica Romano-Catolică din România între 1945 și 1964)*. In: Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde, 28. (99.) Jahrgang (2005), Heft 2. ISSN 0344-3418, 151-163 p.
- HOLLÓ L.: *Minderheitenrechte in Europa im Hinblick auf Südtirol und Siebenbürgen. Der übernationale Öffentlichkeitsauftrag der Kirche und die Minderheiten (Drepturile minorităților în Europa cu referiri la Tirolul de Sud și Ardeal. Sarcina publică supranațională a Bisericii și minoritățile)*, Cluj-Napoca 2004, 206 p.
- HOLLÓ L.: *The Clash of Civilizations – Der Fall Siebenbürgen*. In: Studia Universitatis Babeș-Bolyai Theologia Catholica Latina. 1 (2005), 57-82. p.
- HOLLÓ L.: *Thinking God in National and Religious Conflicts: The Case of Romania*. In: Norbert Hintersteiner (ed.) Naming and Thinking God in Europe Today Theology in Global Dialogue, Rodopi, Amsterdam / New York 2007, 161-178 p.
- HOLLÓ László: *A vallásszabadság és a vallási diszkrimináció diszkrét formái Romániában*. In: Nóda Mózes–Zamfir Korinna–Diósi Dávid–Bodó Márta: *Ideje az emlékezésnek. Liber amicorum: A 60 éves Marton József köszöntése*. Budapest–Kolozsvár, 2010, 298–312.
- KÜNG, Hans, *Iudaismul. Situația religioasă a timpului*, București 2005.
- NAGY Géza, *A Református Egyház Története 1608-1715 I-II*. Budapest 2008.
- NICULAE, Cornel Dan, *Ofensiva iudaismului asupra României*, București 2006.
- PĂCURARIU, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, București 2000.
- POKOLY József: *Az erdélyi református egyház története I-V*. Budapest: (kiadó nélkül). 1904.

- SEBESTYÉN Mihály, Nyúlgát az idő ellen. Az erdélyi zsidóság történetéhez. Tanulmányok, esszék, cikkek, Marosvásárhely 2000.
- SPIELMANN-SEBESTYÉN, Mihály *Unirea cu Roma în istoriografia maghiară*, în: Altera, 1996, nr. 4, pp. 185-198;
- STAN, Lavinia și TURCESCU, Lucian, *Religie și politică în România postcomunistă*, Curtea Veche, București, 2010.
- ȘTIRBAN, Marcel, *Din istoria Bisericii Române Unite (1945-1989)*, Satu Mare 2000.
- THÖLE, Reinhard, *Bevezetés az ortodoxia világába*, Budapest 2001.
- TOMKA Miklós: *A legvallásosabb ország? Vallásosság Szatmárban, Erdélyben, Romániában*. Budapest – Piliscsaba 2005.
- TOMKA Miklós: *A legvallásosabb ország? Vallásosság Szatmárban, Erdélyben, Romániában*. Budapest – Piliscsaba 2005.
- ZAMFIR Korinna, *A katolikus-protestáns viszony Erdélyben a 20. században. Az egyháztani párbeszéd recepciójának korlátai*, Kolozsvár 2008.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	A szemináriumi tevékenység megbeszélése	
2. A lelkiismereti és vallásszabadság Európában I.	Tematika interaktív bemutatása	
3. A lelkiismereti és vallásszabadság Európában II.	Tematika interaktív bemutatása	
4. Keresztény-ellenesség Európában I.	Tematika interaktív bemutatása	
5. Keresztény-ellenesség Európában II.	Tematika interaktív bemutatása	
6. Keresztény-ellenesség Európában III.	Tematika interaktív bemutatása	
7. Az ortodoxia és az újabb vallási mozgalmak	Tematika interaktív bemutatása	
8. Pünkösdista Egyház Romániában	Tematika interaktív bemutatása	
9. Romániai Baptista Gyülekezetek Szövetsége	Tematika interaktív bemutatása	
10. Hetednapi Adventista Egyház Romániában	Tematika interaktív bemutatása	
11. Romániai Iszlám/Muzulmán Közösség	Tematika interaktív bemutatása	
12. Romániai Jehova Tanúi Vallási Szervezet	Tematika interaktív bemutatása	
13. Romániai Zsidó Közösségek Szövetsége	Tematika interaktív bemutatása	
14. Összefoglalás	A szeminárium kiértékelése	

Könyvészet

1. Bevezetés
2. A lelkiismereti és vallásszabadság Európában I.
3. A lelkiismereti és vallásszabadság Európában II.

Erdélyi Országgyűlési Emlékek. Első kötet (1540–1556) Budapest 1876, 572. In:

<http://eda.eme.ro/handle/10598/9054>

Erdélyi Országgyűlési Emlékek. Második kötet (1556 sept.–1576.) Budapest 1876, 303; 343. In:

<http://eda.eme.ro/handle/10598/9070>

Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről. In: <http://www.lb.hu/egyezmény.html>

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata. In:

<http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=hng>

SZAJBÉLY Katalin: *A vallási jelképek viseléséről szóló törvény Franciaországban*. In: Jogelméleti Szemle

2004/4. In: <http://jesz.ajk.elte.hu/szajbely20.html>

Ordonanță Nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 99 din 8 februarie 2007. In:

<http://www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/images/file/Legislatie/ORDONANTE-DE-GUVERN/OG137-2000.pdf>

Lugosi Győző: Vallásszabadság és közhatalom Európában. In: Valóság, 2001. 3. sz. In: http://www.claritas.co.hu/dokumentumok/lgy_vallasz.pdf

4. Keresztény-ellenesség Európában I.

5. Keresztény-ellenesség Európában II.

6. Keresztény-ellenesség Európában III.

Szilvay Gergely: Keresztényellenesség Európában: minden kornak megvan a maga nagy vaksága. In: http://kereszteny.mandiner.hu/cikk/20130529_keresztenyellenesseg_europaban_minden_kornak_megvan_a_nagy_vaks%C3%A1ga

Szilvay Gergely: Vandalizmus, gyűlöletbeszéd: keresztényellenesség Európában 2011-ben. In: <http://www.magyarKurir.hu/hirek/vandalizmus-gyuloeletbeszed-keresztenyellenesseg-europaban-2011-ben>

Szilvay Gergely: Egy új jelentés szerint növekedett az európai keresztényellenesség 2012-ben. In: <http://www.magyarKurir.hu/hirek/egy-uj-jelentes-szerint-novekedett-az-europai-keresztenyellenesseg-2012-be>

Szilvay Gergely: A TASZ kivétel: nem foglalkoznak a jogvédő szervezetek a keresztényellenességről szóló jelentéssel. In: <http://www.magyarKurir.hu/hirek/tasz-kivetel-nem-foglalkoznak-jogvedo-szervezetek-keresztenyellenessegrol-szolo-jelentesselel>

Intolerance and Discrimination against Christians in Europe. In: <http://www.intoleranceagainstchristians.eu/>

Gudrun Kugler: Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians in Europe. Report 2011. In: <http://www.intoleranceagainstchristians.eu/publications/report-2011.html>

Gudrun Kugler: Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians in Europe. Report 2013. In: <http://www.intoleranceagainstchristians.eu/publications/report-2013.html>

7. Az ortodoxia és az újabb vallási mozgalmak.

CLOSCA Ciprian Marius: *Ortodoxia si noile miscari religioase*. Iasi 2009. In:

<http://books.google.ro/books?id=aRkEBvTt45YC&pg=PT19&dq=comunitati+religioase&hl=hu#>

8. Pünkösdi Egység Romániában

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului Cultului Creștin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România*. Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 20 martie 2008. In: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?id=1741>

A Romániai Apostoli Pünkösdi Egység hitvallása. In:

<http://immanuelgyulekezetnagyenyed.wordpress.com/hitvallasunk/>

9. Romániai Baptista Gyülekezetek Szövetsége

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului de organizare și funcționare a Cultului Creștin Baptist - Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România*. Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 59 din 25 ianuarie 2008.

Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének. In:

http://www.magyarbaptista.com/magyar/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=32

Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România: In: . In: <http://uniuneabaptista.ro/>

10. Hetednapi Adventista Egység Romániában

Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea. In: <http://www.adventist.ro/>

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului de organizare și funcționare al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea din România*. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 324 din 24/04/2008. In: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?id=1740>.

11. Romániai Iszlám/Muzulmán Közösség

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului cultului musulman*. Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 469 din 25 iunie 2008.

KOZÁK Gyula: Romániai muzulmán intézmények diskurzusa az identitásról és integrációról. In: Korunk 2009 Május. In: <http://www.korunk.org/?q=node/8&ev=2009&honap=5&cikk=10575>

Muftiatul Cultului Musulman din Romania. In: <http://www.muftiyat.ro/>

12. Romániai Jehova Tanúi Vallási Szervezet

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului pentru organizarea și funcționarea Organizației Religioase „Martorii lui Iehova”*. Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 470 din 25 iunie 2008. In: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?id=1746>

Dan MICU: *Martorii lui Iehova: cum au ajuns 100.000 de români sub Turnul de Veghe*. In: Vertical News 2010. m. 9. In: <http://verticalnews.ro/martorii-lui-iehova-cum-au-ajuns-100-000-de-romani-sub-turnul-de-veghe>

Watchtower. Jehova Tanúi hivatalos weboldala. In: <http://www.watchtower.org/h/index.html>

Statistics: 2011 Report of Jehovah's Witnesses Worldwide. In: http://www.watchtower.org/e/statistics/worldwide_report.htm

13. Romániai Zsidó Közösségek Szövetsége

Guvernul României: *Hotărâre privind recunoașterea Statutului Federației Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic*. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 670 din 29/09/2008. In: <http://www.culte.ro/DocumenteHtml.aspx?id=1744>

The Romanian Jewish Community. In: <http://www.romanianjewish.org/>

Bányai Imre: *A romániai zsidóság*. In: Korunk 1934 Január. In: <http://www.korunk.org/?q=node/8&ev=1934&honap=1&cikk=9418>

Tibori Szabó Zoltán: *A zsidóság helyzete Antonescu Romániájában*. <http://eloerdely.org/most/112399.html>

Tibori Szabó Zoltán: *Románia és a holokauszt. Felemás szembenézés a múlttal*. In: <http://adatbank.transindex.ro/inchtm.php?kod=233>

Gidó Attila: *Zsidó jelen-lét Romániában*. In: Regio 2004. 3. 3-22. In: http://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf301.pdf

14. Összefoglalás

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az iskolai vallástudományokkal kapcsolatos tárgyak oktatásához szükséges megfelelő alapismeretek, illetve megfelelő kritikai készség kialakítása.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévi írásbeli parciális vizsga	20 %
		Félévi szóbeli vizsga	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy, a megadott témák közül szabadon választott téma – interaktivitásra törekvő – PPT vázlattal vetített bemutatása.	A megtartott referátum kiértékelése	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A <i>Vallási felekezetek Romániában</i> c. kurzussal kapcsolatos alapfogalmak ismerete. • Egy választott szemináriumi téma kidolgozása és bemutatása. A PPT vetített anyag kidolgozottsága, az előadásmód szabadsága, az interaktivitásra való törekvés és a végén az összefoglalás egyenként 20 %-ban kerül értékelésre, amit a szemináriumvezető tanár szemináriummal kapcsolatos általános benyomása (20 %) egészít ki. • Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 4,5 % megszerzése szükséges. 			

Kitöltés dátuma

2017. április 23

Előadás felelőse

Dr. Holló László

Szeminárium felelőse

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2017. április 27

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna